

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] ne clerici inordinati se i[m]miscea[n]t tractatib[us] capitularib[us]
nisi inuitati p[er] suos decanu[m] et capitulu[m] et ne aliq[ui]s in sacris
no[n] ex[iste]nte[m] incitet interesse[n]di ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

sacramentalis naturā confessionis ex-
cludat. talia etiā eis de cetero sic dicen-
da audire refutent. vel si audierint casu
dicta noīa que dicentū et facti circūstā-
tiā plane his quorum interest exprimāt.
Dum tñ p expressionem hmōi. ipi talia
dicentes vitā vel membruz nō sint ver-
rūlitter pdituri circa quā expressionem
eōnū cōsciētiā oneramus nec de his ut
ipis iniquitatē filijs aliquid detur vñ
pmittatur. aut ipi aliq̄ vtilitatē conse-
gnant sub pdicta confessione specie et
modis prefatis se nullatenus intrromi-
tant. Alioqñ ipos oēs et singulos con-
trariū facientes monitione exmūc. x. die
rum premissa excommunicationis senten-
tie volumus subiacere. oēs etiā et singu-
los clericos et laicos qui tecas de cete-
ro apposuerint aliquā portis seu hostijs
aut aliq̄ signa alia clādestina seu furtiva
seu aliq̄ sub sacrālis confessionis titulo
aliquibus sacerdotibus exposuerint ad
hāc finē p appositionē talū te darū vñ
aliōrū signorū clādestinorū et futurorū
pietensionez. et talis cōfessiōis p aliquē
presbyterū relationē non expresso noīe
seu designato facienda vt propter hoc
emolumētū aliquod extorqueat eadēz
excoicationis sententia quā auctoritate
pntis statuit in ipos ferimns in modam.
Datum et publicatū in ecclesia nfā Co-
loni. dum esset ibidez sancta synodus cō-
gregata. Anno dñi. M. ccc. xxxvi. In
crastino Remigij confessoris quod fuit
die sedā mensis octobrii.

Ne clericī in ordinati se imisceat tracta-
tibus capituloībus. nisi inuitati p suo
decanū et capituli. Et ne aliquis in sa-
cris existens alii in sacrīs nō existente
inciter ad interessendū tractatib⁹ hmōi
pro sua voluntate cōsequenda.

Alramus .x. dilectis in christo
abbatibus ppositis decanis ca-

pitalis ac psonis c vītulorū singularib⁹
ecclesiaruz collegiatā. .. monasterioruz
ciuitatis et dioceſ Coloni. salutē in dñō.
Olim bone memorie Henricus pdeceli-
sor n̄ quoddam statutuz edidit sub hac
forma. Lic̄ canon felicis recordationis
Clementis pape. v. extra de etate et q̄/
litate ord. p̄fici. qui incipit. Ut hi. inter
cetera statuerit ut null⁹ in ecclesijs ca-
thedralib⁹ collegiatib⁹ vel regularib⁹
vocem in capitulo habeat. Etiam si hoc
sibi ab alijs libere concedatur n̄ si sal-
tem in subdiaconatus ordine fuerit cō-
sicut⁹. nō obstatibus quibusq̄ cōsue-
tudinibus seu statutis. Quia tñ nōnulli
clericī in sacrīs nō existentes nō obstan-
te phibitione canonis aūdicti de facto
tractatibus capituloībus. Et si vox eo
rum de iure nō valeat cū alijs vocē ha-
bentibus p̄tinaciter se ingerit et imis-
cent. Nos volētes predicti canons in
tentioē pnti statuto iuuari. Statuum⁹
ne aliquis canonicus aut clericus in sa-
cris non existens capituloībus se im-
misceat tractatibus quoq̄ mō. nisi ad h̄
expresse p suū decanū et capitulū inuite-
tur p quā tñ in uitationem nō credat se
vocē in capitulo habituruz. Intentio-
nis etiam nostre nō existit quin ad susci-
piendum correctionem disciplinarem
venire ad vocationem sui supioris vel
ad signum cāpane fm consuetudinē sue
ecclesie seu monasterij pristinā nō eo mi-
nus teneatur tib⁹ debitis et consue-
tis. qua disciplinari correctione ppleta
vlero exeat et recedat. nisi vt dictū ē re-
maneat pmittendo eos libere et pacifi-
ce q̄ vocē in capitulo habuerint nego-
cia capituloīria disponere et tractare. In
cōtrariū faciētes excoicationis sententiaz
quā in his scriptis ferim⁹ monitiōe. xv.
dier̄ pmissa pmulgam⁹. Ulex q̄ hui⁹ sta-
tuti salubris intēcio in aliquā capitulis
ita in obliuione īmo in dissimulationem
dicit denunisse. q̄ etiā nō existētes in sa-
cris passim cū in sacrīs existentib⁹ etiāz

G. iij.

Statuta

Si decano suo et capitulo minime sint
vocati, immo ut audiimus per sui p̄hibi-
tionē decani existentib⁹ i sacris assidere
plūmūt et tractatib⁹ capitularib⁹ inter-
esse se in hoc excoicatiōis sive dānabili-
ter inuoluēdo ⁊ qđ adhuc ap̄li⁹ est dei-
testādū ad talia faciēda ab aliquibus in sa-
cris existentib⁹, ipi in sacrī nō existen-
tes aliqui ut pro certo didicim⁹ incitant
ap̄ter qđ volentes eorū periculis q̄ntu⁹
possum⁹ p̄cauere, p̄fatu statutū huic nō
insertum mādato de verbo ad verbum
ut amplius oībus quorum interest pa-
teat in hoc sacro concilio ex abundanti
volum⁹ recitari ipo statuto nō eo min⁹
in forma statuti in suo robore valituro.
Inhibemus nihilomin⁹ in sacrī existē-
ribus decanis ceterisq; prelatis ac alijs
vocē in capitulis habentibus ne tales
in sacrī nō existentes interesse suis tra-
ctatibus ut sibi ipos nō existente in sa-
cris ad intrandum in tractādo conside-
re pmittat. Alioquin qui ex platis ⁊ ex
sex senioribus in ingressu ad canoniceat⁹
⁊ p̄bendas contrariu⁹ fecerint cum eis
tractando aut ipos nō existentes in sa-
cris ad intrandum capitulum et ad re-
manendū ⁊ tractādū ibidem actus ca-
pitulares induixerint seu animauerint
seu etiā admiserint, nisi tunc demū cum
fmi idem statutū p̄ decanū ⁊ capitulum
vocati fuerit seu concordit in uitati mo-
nitione nouem dierum premissa in his
scriptis excoicatiōis sententia innoda-
mus. Datū anno dñi. M.ccc. xlviij. pe-
nultima die septembri.

Finīunt et erpliciūt

editiones ac statuta venerandi in chio
dñi bone memorie dñi Walrami sancte
Coloniens⁹ archiepi.

Sequuntur rubrice statutorū dñi wil-
helmi archiepi Coloniens⁹.

Wilhelmi.

E clerici hastiludia exercētibus,
Et declaratio q̄ bone me. walra-
mus h̄mōi statuta nō reuocauerit.
Cōtra clericos inordinate viuētes, tā
in vestibus q̄ tōluris et alijs.
Contra illos q̄ officiū tabnarioꝝ exer-
cet iniuste clericos sc̄ires ⁊ religiosos
Cōtra illos q̄ se nō pmouerunt debito
tpe ad sacros ordines nec curāt pmouēi.
Confirmatio statutorū Henrici et Wil-
rami de tonsuris hastiludis ⁊ vestibus
clericis.

Cōtra illos q̄ vagantur in ecclesijs q̄n
chorus cantat et q̄n diuina celebrantur
Qn clerici in suppellicio debeat incedē
De delatiōe sacramenti ad infirmos.

De custodibus seu campanarijs
Ne altarisfe seu vicarij pastori in aliū
quo derogent.

Et de abolutionibus pro cadaveribus
imperatratis seu imperrandis
Sequit copia quedā cōfirmationis fra-
ternitatis sancti petri.
Cōtra becgardos et suestriones et cop
receptatores.

Cōtra usurarios manifestos ⁊ contra-
ctus dictos hantgele exercentes.
De hoīes existentes de loco interdicto
nō debeat admitti ad sacramenta ecclē-
siastica in locis nō interdic̄tis.

Durante interdicto vltra annū hoīes
h̄ntes fraternitatē sc̄i petri nō dñt mā-
gi nec ecclēsiastice tradi sepulture
Contra iniectorē manuum in clericos
ecclēsiasticas psonas.

Ne aliquis celebret in altari portatili
aut viatico sine licētia nr̄a.

Ne aliqui dñi tpales vel iudices seu co-
sules aliquod occēt in p̄iudicium sancte ec-
clesie.

Cōfirmatio indulgētiaz fabrice Coloni-
ecclēsie et de alijs remissionib⁹ ⁊ que-
storiib⁹ alias de indulgentijs specialib⁹
benefactorum fabrice.

Ne aliqui assumat in capellanū vel vū-
carium sine nr̄a licētia.